

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๑/ ๐๕๐๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการกำหนดกิจการ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๕๖๘
ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ. ที่ตรวจพิจารณาแล้ว และแผ่นบันทึกข้อมูล ๑ แผ่น
(๒) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย
เงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

ตามหนังสือที่อ้างถึงความว่า คณะรัฐมนตรีได้ลงมติอนุมัติหลักการ
ร่างพระราชบัญญัติการกำหนดกิจการ หลักเกณฑ์ และการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ตามที่
กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา
คณะพิเศษ ตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย แล้วส่งให้
คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ให้ทันภายในกำหนดเวลา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวเสร็จแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒)

อนึ่ง โดยที่กรณีนี้เป็นเรื่องที่มีความเร่งด่วน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
จึงแจ้งให้กระทรวงการคลังยืนยันความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมายัง
สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยตรง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๔

ฝ่ายกฎหมายการคลัง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๔ ต่อ ๔๓๕

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๔

www.krisdika.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๕๖๘ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้ลงมติ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการกำหนดกิจการ หลักเกณฑ์ และ ขั้นตอนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา และให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ตรวจสอบพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและข้อสังเกต ของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ทันภายในกำหนดเวลา

ในการตรวจสอบพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงาน ปลัดกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ ดังต่อไปนี้

๑. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการคลังเสนอ

ร่างพระราชบัญญัติการกำหนดกิจการ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการแปรรูป รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดเนื้อหาให้ครอบคลุมกระบวนการแปรรูป รัฐวิสาหกิจทุกขั้นตอน ตั้งแต่การคัดเลือกรัฐวิสาหกิจเข้าสู่กระบวนการแปลงสภาพจนถึงการกระจาย หุ้นให้แก่ประชาชนหรือบุคคลใด ๆ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งสรุป สาระสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

๑.๑ หมวด ๑ บททั่วไป กำหนดมูลค่าของรัฐวิสาหกิจที่จะแปรรูป ประเภทของ กิจการที่แปรรูปไม่ได้ การแปรรูปกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนของรัฐวิสาหกิจ ข้อห้ามในการโอนอำนาจ ของรัฐไปยังบริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพ และการกระจายหุ้นของบริษัทหรือนิติบุคคลที่ รัฐวิสาหกิจจัดตั้ง

๑.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ กำหนดให้มี คณะกรรมการนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำนโยบายการแปรรูป รัฐวิสาหกิจเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๓ หมวด ๓ การแปรรูป กำหนดวิธีการและขั้นตอนการจัดทำรายงานการศึกษาและข้อเสนอแนะการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของคณะกรรมการนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

๑.๔ หมวด ๔ การแปลงสภาพ กำหนดให้มีคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบกับแนวทาง วิธีการ และหลักเกณฑ์การแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจเสนอ เพื่อดำเนินการแปลงสภาพกิจการของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นในรูปแบบบริษัท และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจและการประกอบกิจการบางประเภทของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งจะต้องจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลก่อนการแปลงสภาพ ตลอดจนกำหนดให้โอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจไปเป็นของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพหรือเป็นของกระทรวงการคลัง รวมทั้งการโอนพนักงานไปเป็นลูกจ้างของบริษัท และการคุ้มครองสิทธิของคู่สัญญาของรัฐวิสาหกิจ ให้มีสิทธิดำเนินการต่อไปจนกว่าจะครบอายุสัญญา

๑.๕ หมวด ๕ การกระจายหุ้น กำหนดให้มีคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นภายใต้หลักการสุ่มเลือกและการให้ความสำคัญแก่ผู้จองซื้อหุ้นจำนวนน้อยเป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องเสนอคณะกรรมการนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการกระจายหุ้นต่อไปได้

๑.๖ บทกำหนดโทษ กำหนดโทษปรับและโทษจำคุกสำหรับกรณีดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่ให้ข้อมูลเท็จเกี่ยวกับส่วนได้เสียในรัฐวิสาหกิจที่จะแปรรูป เพื่อให้ตนได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้ง หรือคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท

(๒) กรรมการตาม (๑) ที่ไม่แจ้งส่วนได้เสียหรือเข้าประชุมพิจารณาเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสีย

(๓) กรรมการตาม (๑) ที่เข้าถือหุ้นหรือดำรงตำแหน่งในบริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพภายในสามปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง

๑.๗ บทเฉพาะกาล รับรองการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และให้นำบทบัญญัติที่กำหนดไว้มาใช้บังคับกับการกระจายหุ้นครั้งต่อไปของบริษัทที่เกิดจากการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจดังกล่าวด้วย

๒. ข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี และความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒.๑ คณะรัฐมนตรี มีข้อสังเกตดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อของร่างพระราชบัญญัติที่ใช้คำว่า “แปรรูป” มีความเหมาะสมและสามารถสื่อความหมายครอบคลุมสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแล้วหรือไม่ เพียงใด

(๒) ถ้อยคำในร่างมาตรา ๗ ที่กำหนดกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะแปรรูป มิได้ยังไม่ชัดเจน ดังนั้น อาจไม่เหมาะสมที่จะกำหนดห้ามเด็ดขาด ซึ่งการกำหนดให้แปรรูปได้แต่ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติน่าจะเหมาะสมกว่า

(๓) ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพเป็นบริษัทแล้ว เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ร่างมาตรา ๙/๑ จะเป็นอุปสรรคในการที่จะแยกบริษัทเป็นบริษัทย่อยหรือไม่

(๔) ลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามร่างมาตรา ๑๑ ควรให้หมายความรวมถึงผู้มีประโยชน์ทับซ้อน หรือมีข้อพิพาทกับรัฐวิสาหกิจที่จะแปรรูปด้วย

(๕) องค์ประกอบของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทตามร่างมาตรา ๒๕ ซึ่งกำหนดให้มีผู้แทนขององค์กรที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ไม่น้อยกว่าห้าปีจำนวนหนึ่งคน นั้น จะทำให้หาผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวได้ยาก และจำกัดอยู่ในวงแคบ จึงสมควรตัดออก

(๖) การกำหนดให้ต้องตราพระราชบัญญัติเพื่อโอนอำนาจที่รัฐวิสาหกิจมีอยู่ ไปให้แก่องค์กรกำกับดูแลกิจการ หรือการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลกิจการตามร่างมาตรา ๓๑ จะทำให้การแปลงสภาพไม่สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัว

(๗) การกระจายหุ้นตามร่างหมวด ๕ มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขรายละเอียดมาก ซึ่งอาจเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ สมควรพิจารณานำระเบียบเกี่ยวกับการกระจายหุ้นที่เคยใช้อยู่เดิมมาปรับปรุงให้รัดกุมยิ่งขึ้น น่าจะเหมาะสมกว่าการกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติ

(๘) บทเฉพาะกาลตามร่างมาตรา ๕๓/๑ อาจไม่เป็นธรรมกับผู้ถือหุ้นที่เป็นเอกชนกรณีมีการขายหุ้นเพิ่มทุน

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเห็น ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดมูลค่าทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่จะนำมาเป็นหลักเกณฑ์ในการแปรรูป ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า จะใช้มูลค่าทรัพย์สินตามราคาตลาดปัจจุบันหรือราคาตลาดตามบัญชี นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบการพิจารณากำหนดมูลค่าทรัพย์สินด้วย

(๒) การกำหนดลักษณะของกิจการที่ไม่แปรรูปควรคำนึงถึงรัฐวิสาหกิจที่มีลักษณะของกิจการผูกขาดโดยธรรมชาติหรือกิจการที่กลไกตลาดไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ควรกำหนดรายชื่อรัฐวิสาหกิจที่จะดำเนินการแปรรูป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน โปร่งใส และประชาชนสามารถรับรู้ได้ตั้งแต่เริ่มต้น

๓. ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกำหนดกิจการ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. รวมทั้งได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีและความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

๓.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ได้แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติใหม่เป็นว่า “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.” เนื่องจากสาระของร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้เป็นการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนใด ๆ ในการกำหนดกิจการที่จะแปลงสภาพ โดยใช้คำว่า “แปลงสภาพ” แทนคำว่า “แปรรูป” (privatization) เนื่องจากการใช้คำว่า “แปรรูป” จะไม่สอดคล้องกับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งเป็นเรื่องการแปลงทุนรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด (corporatization) โดยการกระจายหุ้นภายหลังการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ต้องไม่มีผลเป็นการโอนความเป็นเจ้าของของรัฐในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

๓.๒ บทนิยาม

ดัดบทนิยามคำว่า “กิจการ” ออก เนื่องจากเป็นคำที่สามารถเข้าใจได้ตามความหมายทั่วไป ดัดบทนิยามคำว่า “การแปรรูป” และ “รัฐมนตรี” ออก เพราะเป็นคำที่ไม่ได้ใช้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้บริหาร” เพื่อให้เกิดความชัดเจนระหว่างพนักงานทั่วไปและผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ และปรับปรุงถ้อยคำในบทนิยามคำว่า “แปลงสภาพ” “กระจายหุ้น” และ “บริษัท” ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๔)

๓.๓ ประเภทของรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพ

(๑) การกำหนดมูลค่าของรัฐวิสาหกิจ ได้ตัดเงื่อนไขเกี่ยวกับมูลค่าของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพตามร่างพระราชบัญญัตินี้ออก เนื่องจากหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการวางหลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่ารัฐวิสาหกิจจะมีสินทรัพย์มูลค่าเท่าใดก็ตาม หากมีความจำเป็นต้องมีการแปลงสภาพก็สมควรที่จะต้องดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อได้ดัดบทบัญญัติดังกล่าวออกแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าของรัฐวิสาหกิจ (ตัดร่างเดิมมาตรา ๖ ออก)

(๒) กิจการที่แปลงสภาพไม่ได้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีว่า เงื่อนไขดังกล่าวยังไม่ชัดเจน และอาจทำให้เกิดปัญหาในการพิจารณาว่ากิจการใดมีลักษณะตามข้อหามั้นหรือไม่จึงไม่ควรกำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตาม หากจะต้องกำหนดเรื่องนี้ไว้ สมควรใช้บังคับรวมถึงการตั้งบริษัทหรือนิติบุคคลอื่นใดของรัฐวิสาหกิจด้วย (ร่างมาตรา ๖)

ส่วนข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้กำหนดรายชื่อของธุรกิจที่จะดำเนินการแปรรูปนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า โดยที่ในอนาคตอาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมกิจการของรัฐวิสาหกิจ การระบุรายชื่อของรัฐวิสาหกิจไว้ในชั้นนี้จึงไม่เป็นการเหมาะสม

๓.๔ ขั้นตอนการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ โดยกำหนดกระบวนการเป็น ๓ ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่หนึ่ง การพิจารณาแนวทางการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจในเบื้องต้น ซึ่งในการนี้จะต้องมีการจัดทำรายงานผลการศึกษาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อน และให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจที่จะดำเนินการ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วจึงเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติการดำเนินการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจต่อไป

ขั้นตอนที่สอง การเตรียมการจัดตั้งบริษัทที่จะจัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทเป็นผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการดังกล่าว

ขั้นตอนที่สาม การกระจายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ เมื่อมีการจดทะเบียนบริษัทแล้ว โดยมีคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทเป็นผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ได้มีการปรับปรุงการจัดแบ่งหมวดในร่างพระราชบัญญัตินี้เสียใหม่ พร้อมกับแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในเรื่องต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยจัดแบ่งหมวดเป็นดังนี้

หมวด ๑ บททั่วไป

หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

หมวด ๓ การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

หมวด ๔ การกระจายหุ้น

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ และ

บทเฉพาะกาล

๓.๕ หลักทั่วไปในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

(๑) การแปลงสภาพกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนและจำนวนบริษัทที่จัดตั้ง ได้ตัดเรื่องดังกล่าวออกจากหมวด ๑ บททั่วไป เนื่องจากการเสนอแนวทางการแปลงสภาพได้กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจไว้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติดังกล่าว (ร่างฯ เดิม มาตรา ๔)

(๒) การห้ามโอนอำนาจหรือสิทธิพิเศษของรัฐวิสาหกิจให้แก่บริษัท ตัดเรื่องการไม่ให้โอนอำนาจในการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ออก เนื่องจากอำนาจดังกล่าวเป็นของรัฐ

โดยเฉพาะที่ไม่สามารถโอนให้แก่องค์กรที่มีรูปแบบเป็นบริษัทได้ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในกฎหมาย โดยได้เพิ่มบทบัญญัติให้ชัดเจนว่าสินทรัพย์ที่โอนไปให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพนั้น มิให้รวมถึงที่ดินที่รัฐวิสาหกิจได้มาตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ โดยให้โอนที่ดินดังกล่าวให้แก่กระทรวงการคลัง แต่บริษัทยังคงมีสิทธิใช้ที่ดินดังกล่าวได้ต่อไปเช่นเดียวกับที่ราชพัสดุ (ร่างมาตรา ๓๓ วรรคสาม) ซึ่งหมายความว่า จะต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่กระทรวงการคลังด้วย นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า รัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพเป็นบริษัทแล้ว จะไม่ได้รับสิทธิพิเศษหรือเอกสิทธิ์ใด ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดให้แก่รัฐวิสาหกิจ แม้ว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่นจะถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบในบริษัทนั้นก็ตาม (ร่างมาตรา ๗)

(๓) การกระจายหุ้นของบริษัทที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้ง ปรับปรุงหลักการเดิม (ร่างฯ เดิม มาตรา ๙/๑ และมาตรา ๕๓/๑) โดยกำหนดให้นำหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นตามที่บัญญัติไว้มาใช้ในการกระจายหุ้นครั้งแรกของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้งและมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจเท่านั้น (ร่างมาตรา ๘)

(๔) ค่าใช้จ่ายในการแปลงสภาพ เพิ่มการกำหนดให้รัฐวิสาหกิจรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการแปลงสภาพ แต่ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายในการขายหุ้นของกระทรวงการคลัง เพื่อให้เป็นไปตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเสนอ โดยมีเหตุผลว่าการดำเนินการดังกล่าว โดยเฉพาะการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมีค่าใช้จ่ายสูงและเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพโดยเฉพาะ จึงสมควรให้รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย (ร่างมาตรา ๙)

(๕) เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพิ่มการกำหนดให้กรรมการและอนุกรรมการต่าง ๆ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้การดำเนินงานของบุคคลดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๐)

๓.๖ คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

(๑) องค์ประกอบ ตัดกรณีการเชิญรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่พิจารณามาร่วมประชุมเป็นกรรมการเฉพาะคราวออก เนื่องจากคณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณานโยบายการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจในภาพรวม หากคณะกรรมการนโยบายฯ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมประกอบการพิจารณาในเรื่องใดก็สามารถเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมชี้แจงได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

(๒) ลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีที่เห็นควรเพิ่มลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้มีประโยชน์ทับซ้อนหรือมีข้อพิพาทกับรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพแล้วเห็นว่า ข้อจำกัดดังกล่าวมีขอบเขตที่กว้างมากจนอาจทำให้ไม่สามารถคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมที่สุดมาดำรงตำแหน่งได้ แม้ว่าบุคคลนั้นจะมีส่วนได้เสียที่ไม่มีนัยสำคัญก็ตาม แต่ได้พิจารณาเพิ่มลักษณะต้องห้ามของกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิว่า ต้องไม่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่เกิดจากการแปลงสภาพหรือบริษัทในเครือ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อห้ามที่กำหนดไว้ว่า กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งไม่เกินสามปีจะถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวมิได้ (ร่างมาตรา ๑๒) นอกจากนั้น ได้นำลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไปใช้บังคับกับอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๑๙) และคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๔)

(๓) การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระแก้ไขกำหนดเวลาการแต่งตั้งภายในหกสิบวัน เป็นให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยเร็ว เนื่องจากการแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวเป็นเรื่องนโยบายที่ต้องพิจารณาตามความเหมาะสม ซึ่งอาจใช้เวลานานกว่าหกสิบวัน (ร่างมาตรา ๑๓)

(๔) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ปรับปรุงการแบ่งอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะขององค์กร โดยกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายฯ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ควบคุมและกำกับดูแลด้านนโยบายการแปลงสภาพ และกำหนดให้สำนักงานฯ ปฏิบัติงานในรายละเอียดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายฯ (ร่างมาตรา ๑๔)

๓.๗ การจัดทำรายงานการศึกษาเกี่ยวกับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ
การเปิดเผยข้อมูล และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๒)

(๑) รายงานผลการศึกษา ปรับปรุงรายละเอียดของรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้รายงานผลการศึกษาดังกล่าวมีข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเมื่อคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว โดยในการจัดทำรายงานผลการศึกษานั้น สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจอาจดำเนินการเอง หรือมอบให้หน่วยงานเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ หรือจะให้หน่วยงานหรือสถาบันดังกล่าวเป็นที่ปรึกษาก็ได้

(๒) การเปิดเผยข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพิ่มรายละเอียดในขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลรายงานผลการศึกษา โดยให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวเมื่อคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจได้ให้ความเห็นชอบกับรายงานผลการศึกษาแล้ว นอกจากนี้ ได้นำบทบัญญัติในร่างเดิมมาตรา ๒๓ เกี่ยวกับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมากำหนดรวมไว้ในมาตราเดียวกัน เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเปิดเผยข้อมูล

๓.๘ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท

(๑) องค์ประกอบ ตัดผู้แทนนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคออก เนื่องจากจะมีนิติบุคคลดังกล่าวจำนวนน้อยมาก อาจทำให้ไม่สามารถจัดตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทเพื่อดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งเป็นไปตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ ได้แก้ไขจำนวนและเงื่อนไขการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากเดิมที่กำหนดให้มีจำนวนสามคน โดยต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเงิน ด้านการบัญชี และด้านกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ ด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคน โดยไม่จำกัดจำนวนที่ต้องมีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน ตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเสนอ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้ตามจำนวนและความเชี่ยวชาญในแต่ละกรณีได้ตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๒๕)

(๒) อำนาจหน้าที่ ในการพิจารณากำหนดวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ ได้เพิ่มเงื่อนไขในการรับฟังความคิดเห็นของพนักงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการคุ้มครองผลประโยชน์ของพนักงานอย่างเพียงพอ และได้ตัดการเสนอรัฐมนตรีกำกับดูแลบริษัทที่จัดตั้งขึ้นออก เนื่องจากเป็นเรื่องที่คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจต้องเสนอไว้ในแนวทางในการแปลงสภาพอยู่แล้ว และไม่ได้เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งบริษัท (ร่างมาตรา ๒๖)

๓.๙ การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัท

(๑) กรณีที่ต้องมีการกำกับดูแลการประกอบกิจการ ต้องจัดให้มีการกำกับดูแลการประกอบกิจการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีใช้บริษัท โดยตัดกรณีกิจการที่มีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองออก เนื่องจากหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการโอนอำนาจดังกล่าวให้แก่บริษัทที่แปลงสภาพมาจากรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๒๗)

(๒) การตรากฎหมายที่จำเป็น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับความจำเป็นในการตรากฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจหรือสิทธิพิเศษของรัฐวิสาหกิจหรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการแล้ว เห็นว่าการตรากฎหมายเพื่อการดังกล่าวยังคงจำเป็นต้องกำหนดไว้ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของรัฐ ดังนั้น การโอนอำนาจหรือการจัดตั้งองค์กรเพื่อใช้อำนาจดังกล่าวจึงต้องตราเป็นกฎหมายอย่างใดก็ตาม เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการดำเนินการที่ไม่จำเป็น ได้แก้ไขให้คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องพร้อมกับรายงานของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท เนื่องจากเรื่องดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัท (ร่างมาตรา ๓๐)

(๓) การจัดตั้งบริษัท ปรับปรุงรายละเอียดในขั้นตอนและวิธีการดำเนินการจัดตั้งบริษัท โดยได้แบ่งวิธีการดำเนินการออกเป็นสองกรณีตามลักษณะของรัฐวิสาหกิจที่

จะแปลงสภาพ ได้แก่ กรณีที่ไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับอำนาจหรือสิทธิพิเศษและไม่ต้องมีองค์การกำกับดูแลการประกอบกิจการ ให้จดทะเบียนบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดได้ทันทีเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติรายงานของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท และให้รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันเลิกกัน ส่วนการยกเลิกกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น ได้กำหนดให้มีการตรากฎหมายขึ้นโดยเฉพาะอีกฉบับ ตามความประสงค์ของผู้แทนกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๓๑)

สำหรับกรณีที่ต้องมีการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์การกำกับดูแลการประกอบกิจการนั้น ได้กำหนดให้จดทะเบียนบริษัทได้เมื่อได้ตรากฎหมายดังกล่าวแล้ว เพื่อให้มีการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่บริษัทที่แปลงสภาพจะกระทำเสียก่อน และการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนที่เหมาะสม โดยให้ดำเนินการยกเลิกรัฐวิสาหกิจนั้นในคราวเดียวกัน เว้นแต่เป็นกรณีที่แปลงสภาพกิจการบางส่วนของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งยังจำเป็นต้องคงสภาพรัฐวิสาหกิจเดิมไว้ต่อไปเพื่อประกอบกิจการที่เหลือ จะต้องตรากฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๓๒)

(๔) การโอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ ตัดการกำหนดให้ตราพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา เพื่อโอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ ออก เนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่เกี่ยวกับการใช้อำนาจหรือสิทธิพิเศษ จึงไม่ต้องตรากฎหมายขึ้นเป็นการเฉพาะ (ร่างฯ เดิม มาตรา ๓๑/๑) และโดยที่ก่อนการจดทะเบียนบริษัท คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทได้จัดทำรายงานซึ่งแสดงวิธีการแบ่งกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจภายหลังการแปลงสภาพไว้แล้ว จึงกำหนดให้ดำเนินการโอนตามรายงานดังกล่าวได้เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ นอกจากนี้ ได้เพิ่มเรื่องการโอนที่ดินที่รัฐวิสาหกิจได้มาจากการเวนคืนให้แก่กระทรวงการคลัง และให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นมีสิทธิใช้ที่ดินดังกล่าวโดยเสียค่าตอบแทนเช่นเดียวกับที่ราชพัสดุ (ร่างมาตรา ๓๓)

(๕) การรับรองนิติกรรมที่รัฐวิสาหกิจได้ทำกับเอกชนในฐานะหน่วยงานทางปกครอง เพิ่มเติมรายละเอียดว่า นิติกรรมที่จะรับรองให้มีผลใช้บังคับต่อไปได้ในร่างมาตรา ๓๖ หมายถึงการทำนิติกรรมที่รัฐวิสาหกิจได้ใช้อำนาจทางปกครอง เช่น การอนุญาตหรือการให้สัมปทานเกี่ยวกับการดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้น เพื่อเป็นการแยกออกจากการโอนสิทธิตามสัญญาหรือนิติกรรมอื่นๆ ที่รัฐวิสาหกิจทำในเชิงธุรกิจทั่วไป ซึ่งโอนไปโดยผลของกฎหมายตามร่างมาตรา ๓๓ และได้เพิ่มเติมให้รายได้จากการทำนิติกรรมเช่นว่านั้นตกเป็นรายได้แผ่นดินเนื่องจากการใช้อำนาจดังกล่าวเป็นของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพเป็นบริษัทแล้วไม่มีอำนาจทางปกครองใดๆ ต่อไป นอกจากนี้ ได้ตัดเรื่องกฎหมายที่จะมีขึ้นในอนาคตที่กำหนดให้เอกชนต้องขออนุญาตหรือขอสัมปทานออก เพราะเป็นกรณีที่ต้องพิจารณาและบัญญัติในกฎหมายที่จะตราขึ้นตามความเหมาะสมของเรื่องอยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๓๖)

(๖) การกำกับดูแลบริษัทภายหลังการแปลงสภาพ เพิ่มการระบุนิติวิธีที่จะกำกับดูแลบริษัทว่าต้องเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจก่อนการแปลงสภาพหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติตามที่ผู้แทนกระทรวงการคลังเสนอ และเพิ่มหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลว่าต้องคำนึงถึงประโยชน์แก่รัฐ เพื่อเป็นกรอบในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีนั้น (ร่างมาตรา ๓๗)

๓.๑๐ การกระจายหุ้นของบริษัท

(๑) คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท แก่ไขผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการนี้ จากคณะรัฐมนตรีเป็นคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเป็นผู้แต่งตั้ง เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินการ แก่ไของค์ประกอบของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากเดิมที่จำกัดว่าต้องมีผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน เป็นมีผู้เชี่ยวชาญไม่เกินสามคน เพื่อความยืดหยุ่นในการเลือกผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมสำหรับการกระจายหุ้น และตัดผู้แทนพนักงานของบริษัทออกจากองค์ประกอบของคณะกรรมการ เนื่องจากการกระจายหุ้นเป็นเรื่องในการดำเนินงานของบริษัท และพนักงานได้รับความคุ้มครองในชั้นการจัดทำรายงานของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจที่เสนอคณะรัฐมนตรีไว้แล้วว่า ต้องระบุสัดส่วนของหุ้นในบริษัทที่จะกระจายได้ (ร่างมาตรา ๓๘)

(๒) หลักเกณฑ์การกระจายหุ้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับความเหมาะสมในการกำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นไว้ในร่างพระราชบัญญัติแล้วเห็นว่า เนื่องจากผู้แทนกระทรวงการคลังได้ยืนยันให้กำหนดไว้เป็นหลักในการในกฎหมาย เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ประชาชนในการกระจายหุ้นอย่างเป็นธรรมและไม่มีการเอื้อประโยชน์ให้แก่กลุ่มบุคคลใด ดังนั้น จึงได้คงการกำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นดังกล่าวไว้ โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมสาระให้ถูกต้องและขึ้นชัดเจน ดังนี้

(ก) ตัดกรณีการกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยออก เนื่องจากการกระจายหุ้นครั้งแรกเป็นการเสนอขายต่อประชาชนทั่วไป ซึ่งจะยังไม่มีมีการซื้อขายหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ฯ จนกว่าจะมีการนำหุ้นของบริษัทไปจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนเพื่อทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว (ร่างมาตรา ๓๙)

(ข) กำหนดให้การกระจายหุ้นครั้งต่อๆ ไปภายในกรอบจำนวนหุ้นสูงสุดที่พึงกระจายได้ตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติตามรายงานของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการกระจายหุ้นครั้งแรก เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินการโดยไม่จำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่สำหรับการกระจายหุ้นทุกครั้ง (ร่างมาตรา ๔๐)

(ค) เพิ่มกรณีรัฐวิสาหกิจที่ได้แปลงสภาพเพียงเพื่อเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการเป็นบริษัท โดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีในการแปลงสภาพขณะนั้นไม่ได้ประสงค์จะ

การกระจายหุ้น หากต่อมาภายหลัง จะมีการกระจายหุ้นในบริษัท ก็ต้องเสนอหลักการให้ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติและดำเนินการกระจายหุ้นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร่างพระราชบัญญัติ นี้ (ร่างมาตรา ๔๖)

(ง) เพิ่มกรณีที่บริษัทจะกระจายหุ้นจนทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของรัฐ ต่ำกว่าสัดส่วนขั้นต่ำที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้ในการเสนอของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพ รัฐวิสาหกิจ ให้ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี แต่ถ้การเปลี่ยนแปลงนั้นจะทำให้ บริษัทพ้นจากสภาพความเป็นรัฐวิสาหกิจ ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน ร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๗)

๓.๑๑ บทกำหนดโทษ

ได้แก้ไขอัตราโทษสำหรับความผิดที่กำหนดไว้ในร่างฯ เดิม ให้เท่ากัน โดยกำหนดอัตราโทษจำคุกและอัตราโทษปรับเป็นหนึ่งแสนบาท โดยเทียบเคียงกับบทกำหนดโทษใน มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติเรื่องการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

๓.๑๒ บทเฉพาะกาล

ได้ปรับปรุงแก้ไขโดยกำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการใด ๆ ที่กระทำไปโดยชอบตามกฎหมายว่าด้วย ทุนรัฐวิสาหกิจ โดยให้การใดที่จะต้องดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายดังกล่าว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๑)

(๒) อำนาจหรือสิทธิพิเศษตามร่างมาตรา ๗ ที่บริษัทจำกัดหรือบริษัท มหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจมีอยู่ ไม่ว่า จะได้มีการกระจายหุ้นในบริษัทให้แก่บุคคลอื่นไปแล้วหรือไม่ก็ตาม ให้สิ้นสุดลงเมื่อพ้นเก้าสิบวันนับ แต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่จะได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้อำนาจหรือสิทธิ พิเศษใดเป็นอำนาจหรือสิทธิพิเศษที่บริษัทหรือบริษัทมหาชนจำกัดยังคงมีอยู่ต่อไปได้ โดยอำนาจและ สิทธิพิเศษที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จะสิ้นสุดลงเมื่อบริษัทนั้นสิ้นสภาพ การเป็นรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๕๒)

(๓) เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ให้นำมาตรา ๘ และมาตรา ๓๓ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพ รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ และให้นำมาตรา ๙ และหมวด ๔ การกระจายหุ้น มา ใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดดังกล่าวที่ยังไม่ได้มีการกระจายหุ้นในบริษัทให้แก่บุคคล อื่นด้วย

(๔) ให้พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ ทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีการตรากฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ

อำนาจและสิทธิพิเศษตามร่างมาตรา ๗ หรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการตามร่าง
มาตรา ๒๗

อนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดประชุมร่วมกับผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้แทนตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และผู้แทนบริษัท ปตท. เคมีคอล
จำกัด (มหาชน) เพื่อรับฟังความคิดเห็นและชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอคณะกรรมการ
กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ด้วยแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๐

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๔๔๙/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการการนำทุนบางส่วนหรือทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจมาเปลี่ยนสภาพเป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ยังกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการดำเนินการต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นในการรักษาประโยชน์สาธารณะไม่ครบถ้วน สมควรกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจขึ้นเสียใหม่ โดยกำหนดขอบเขตการดำเนินการให้ชัดเจนมากขึ้น มีการจัดทำรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบในด้านต่างๆ การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน การแยกอำนาจและสิทธิพิเศษที่รัฐวิสาหกิจมีอยู่ตามกฎหมายออกจากบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้น การกำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจที่นำมาเปลี่ยนสภาพ และการกระจายหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นแก่ประชาชนหรือบุคคลใด ๆ อันจะทำให้การนำรัฐวิสาหกิจมาเปลี่ยนสภาพให้เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ สร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันทางการค้า ตลอดจนคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพ
รัฐวิสาหกิจ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์
การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นจาก
การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

“แปลงสภาพ” หมายความว่า เปลี่ยนสภาพทั้งหมดหรือบางส่วนของรัฐวิสาหกิจ
ที่มีใช้บริษัทให้เป็นบริษัท

“กระจายหุ้น” หมายความว่า เสนอขายหุ้นของบริษัทต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ

“ผู้ร่วมงานหรือดำเนินการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งร่วมงานหรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ เลขานุการ และบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันกับตำแหน่งดังกล่าว

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ กิจการของรัฐวิสาหกิจดังต่อไปนี้จะแปลงสภาพมิได้

(๑) กิจการซึ่งโดยสภาพของกิจการหรือการลงทุนทำให้ไม่มีการแข่งขันในตลาด

(๒) กิจการเกี่ยวกับการผลิตสินค้าหรือบริการที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การตั้งบริษัทหรือนิติบุคคลอื่นใดของรัฐวิสาหกิจตามวรรคหนึ่ง เพื่อดำเนินกิจการตาม (๑) หรือ (๒) จะกระทำมิได้

มาตรา ๗ ในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจจะโอนอำนาจในการอนุมัติ การอนุญาต การให้ความเห็นชอบ การรับจดทะเบียน การรับแจ้ง การรับรอง หรือการออกคำสั่งทางปกครองอื่นใด หรือสิทธิพิเศษที่รัฐวิสาหกิจนั้นมีอยู่ตามกฎหมายก่อนการแปลงสภาพ ไปให้แก่บริษัทไม่ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการใช้มาตรการบังคับทางปกครองอันเนื่องมาจากการออกคำสั่งทางปกครองที่ได้กระทำไปก่อนการแปลงสภาพ

ในกรณีที่กฎหมายใดบัญญัติยกเว้นไม่ให้ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจในลักษณะที่เป็นสิทธิพิเศษหรือเอกสิทธิ์ มิให้ถือว่าบริษัทเป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายนั้น แม้ว่ากระทรวง ทบวง กรม หรือรัฐวิสาหกิจอื่นจะถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวเกินร้อยละห้าสิบก็ตาม

มาตรา ๘ บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้น ถ้าบริษัทนั้นมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ การกระจายหุ้นของบริษัทนั้นให้แก่ประชาชนต้องดำเนินการตามหลักการตาม
มาตรา ๔๐

มาตรา ๙ ในการดำเนินการเพื่อแปลงสภาพและกระจายหุ้นของรัฐวิสาหกิจใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐวิสาหกิจนั้นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจนั้น แต่ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายในการขายหุ้นที่เป็นหุ้นของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการในคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท และคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๒

คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๖) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๗) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการ หรือเป็นผู้ถือหุ้นในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมงานหรือดำเนินการ หรือเป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่โดยเร็ว ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒
- (๔) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องหรือทุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ ที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายคราวใด หากกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่พิจารณา กรรมการผู้นั้นต้องแจ้งการมีส่วนได้เสียของตนต่อที่ประชุม และจะเข้าประชุมในเรื่องนั้นมิได้

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและแผนการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ
- (๒) กำหนดเนื้อหาและขอบเขตแห่งเนื้อหาในการจัดทำรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบในด้านต่าง ๆ ของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๒๒
- (๓) เสนอแนวทางการกำกับดูแลและการจัดให้มีองค์กรกำกับดูแลการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- (๔) เสนอหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นของบริษัทต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการนโยบายจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ไม่ใช่ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๐ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง โดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง กรรมการตามมาตรา ๑๑ จะกระทำการดังต่อไปนี้มิได้

- (๑) ถือหุ้นของบริษัท หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดในเครือของบริษัท
- (๒) ถือหุ้นของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมงานหรือดำเนินการกับบริษัท
- (๓) ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่นใดที่มีอำนาจในการบริหารจัดการของบริษัท หรือของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมงานหรือดำเนินการกับบริษัทหรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดในเครือของบริษัท
- (๔) เป็นที่ปรึกษาทางการเงิน ที่ปรึกษาการจัดจำหน่ายหุ้น ผู้รับประกันการจัดจำหน่ายหุ้น หรือผู้ทำหน้าที่จัดจำหน่ายหุ้นของบริษัท หรือของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมงานหรือดำเนินการกับบริษัท หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดในเครือของบริษัท

หมวด ๓
การแปลงสภาพ

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นสมควรดำเนินการเพื่อแปลงสภาพกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนของรัฐวิสาหกิจใด ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจดำเนินการเพื่อให้มีการศึกษาและจัดทำรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบในด้านต่าง ๆ ของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้น

รายงานผลการศึกษาตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีเนื้อหา ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อของรัฐวิสาหกิจ และรายละเอียดของกิจการทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจนั้น
(๒) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้น ซึ่งต้องระบุด้วยว่า จะให้การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นไปเพื่อการกระจายหุ้นหรือเพียงเพื่อเป็นการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเท่านั้น และวัตถุประสงค์ในการแปลงสภาพ

(๓) ในกรณีที่การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเป็นไปเพื่อการกระจายหุ้น ต้องระบุสัดส่วนขั้นต่ำที่รัฐพึงถือหุ้นในบริษัท

(๔) โครงสร้างของตลาดและสภาพการแข่งขันของกิจการที่รัฐวิสาหกิจนั้นประกอบอยู่

(๕) ความเหมาะสมในการแปลงสภาพทั้งหมดหรือบางส่วน

(๖) ความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจและการเงินของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้น

(๗) จำนวนบริษัทในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจและกิจการและวัตถุประสงค์ของแต่ละบริษัท

(๘) ผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนมาตรการป้องกัน แก้ไข หรือเยียวยาผลกระทบนั้น

(๙) หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการประเมินมูลค่าของกิจการของรัฐวิสาหกิจ และหลักเกณฑ์ที่สมควรนำมาใช้

(๑๐) ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจตามมาตรา ๗ และการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจที่มีลักษณะตามมาตรา ๒๗

(๑๑) หลักเกณฑ์อื่นที่จำเป็นต่อการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

ในการศึกษาและจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจะมอบให้หน่วยงานภาคเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ หรือดำเนินการเองโดยมีหน่วยงานหรือสถาบันดังกล่าวเป็นที่ปรึกษาก็ได้

เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบรายงานผลการศึกษาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเปิดเผยรายงานผลการศึกษาดังกล่าวให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และจัดหรือดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

การเปิดเผยรายงานตามวรรคสี่ อย่างน้อยให้กระทำโดยการประกาศข้อมูลดังกล่าวทางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง

การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามวรรคสี่ ให้กระทำโดยเปิดเผย และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นได้ โดยประกาศให้ประชาชนทราบถึงกำหนดการล่วงหน้าก่อนการรับฟังความคิดเห็นเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๓ เมื่อได้รับทราบผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามมาตรา ๒๒ แล้ว ในเรื่องใดที่คณะกรรมการนโยบายเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของประชาชน ให้ดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขรายงานผลการศึกษาตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ให้สอดคล้องกัน แล้วจัดทำข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป โดยต้องเสนอรายงานผลการศึกษาที่ปรับปรุงแล้วและผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

เรื่องใดเป็นข้อเสนอแนะของประชาชนที่เสนอในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และเป็นสาระสำคัญ หากคณะกรรมการนโยบายไม่เห็นด้วย ให้คณะกรรมการนโยบายแสดงเหตุผลเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

มาตรา ๒๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับข้อเสนอการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจใดที่คณะกรรมการนโยบายเสนอแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงของกระทรวงที่รัฐมนตรีมีอำนาจกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพจำนวนหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการเงิน ด้านการบัญชี หรือด้านอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการคุ้มครองผู้บริโภคหรือการดำเนินกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ เป็นกรรมการ

ให้ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากประธานสหภาพแรงงานของรัฐวิสาหกิจ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพไม่มีสหภาพแรงงาน ให้แต่งตั้งจากพนักงานซึ่งได้รับเลือกจากพนักงานด้วยกัน

การเลือกผู้แทนพนักงานตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับกรรมการตามมาตรา ๒๔ โดยอนุโลม เว้นแต่ข้อห้ามเรื่องการถือหุ้นใน

บริษัทตามมาตรา ๒๑ (๑) มิให้ใช้บังคับกับผู้บริหารและผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทมีหน้าที่ ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ประเมินมูลค่าของกิจการของรัฐวิสาหกิจตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตาม

มาตรา ๒๒ (๙) พร้อมทั้งข้อเสนอแนะว่าสมควรใช้หลักเกณฑ์ใด

(๒) กำหนดกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจ ส่วนที่จะโอนให้แก่บริษัท และส่วนที่จะให้ตกเป็นของกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๓) กำหนดวิธีดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ ซึ่งต้องรับฟังความคิดเห็นของพนักงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

(๔) กำหนดทุนเรือนหุ้นหรือทุนจดทะเบียนสำหรับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท จำนวนหุ้นและมูลค่าของหุ้นแต่ละหุ้น ตลอดจนรายการต่าง ๆ ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น

(๕) กำหนดชื่อของบริษัท

(๖) กำหนดโครงสร้างการบริหารงาน รายชื่อกรรมการ และผู้สอบบัญชีของบริษัท ในวาระเริ่มแรก

(๗) จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท

(๘) เสนอความเห็นในเรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจตามมาตรา ๗ และการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจที่มีลักษณะตามมาตรา ๒๗

(๙) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

(๑๐) จัดทำรายงานการดำเนินการตาม (๑) ถึง (๙) เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทต้องดำเนินการตามแนวทางและวิธีการสำหรับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๒๓ ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว

มาตรา ๒๗ การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจที่มีกิจการในลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีการกำกับดูแลการประกอบกิจการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีใช้บริษัท

(๑) กิจการที่โดยสภาพของการประกอบกิจการหรือการลงทุนทำให้มีผู้ประกอบการได้น้อยรายหรือมีการแข่งขันน้อย

(๒) กิจการที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

(๓) กิจการอันเป็นสาธารณูปโภคที่รัฐต้องกำกับดูแลเพื่อการคุ้มครองประชาชน หรือ

(๔) กิจการอื่นที่รัฐต้องควบคุมหรือกำกับดูแลเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของชาติ

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทจะแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ไม่ได้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุม ของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้ง บริษัทแต่งตั้ง โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบรายงานที่ได้รับตาม มาตรา ๒๖ (๑๐) แล้ว ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ แล้ว ให้เปิดเผยรายงานดังกล่าวตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒ วรรคห้า

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตรากฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจและสิทธิ พิเศษตามมาตรา ๗ หรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการตามมาตรา ๒๗ ให้ คณะกรรมการนโยบายเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาพร้อมกับการ เสนอรายงานตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพไม่มีอำนาจหรือสิทธิพิเศษตาม มาตรา ๗ และมีได้มีกิจการที่มีลักษณะตามมาตรา ๒๗ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ รายงานตามมาตรา ๓๐ แล้ว ให้กระทรวงการคลังมีหนังสือแจ้งนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี เพื่อจดทะเบียนบริษัทนั้น โดยให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนตามรายละเอียดที่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติ และให้รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันเลิกกัน และให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการเสนอ ร่างกฎหมายเพื่อยกเลิกกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมใด ๆ อันเกี่ยวแก่การนั้น ให้หุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนตามวรรคหนึ่งเป็นหุ้นที่มีการชำระค่าหุ้นเต็มมูลค่าแล้ว และให้กระทรวงการคลังถือหุ้นดังกล่าวไว้ทั้งหมด

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง มิให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พินิชย์และกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพและการจัดตั้งบริษัท มาใช้บังคับ

การเปลี่ยนแปลงรายการที่จดทะเบียนไว้ตามวรรคหนึ่ง ภายหลังการจดทะเบียน บริษัทแล้ว ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องมีการตรากฎหมายตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง เมื่อกฎหมายที่ตราขึ้นดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว ให้กระทรวงการคลังมีหนังสือแจ้งนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี เพื่อจดทะเบียนบริษัทนั้น ตามรายละเอียดที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ และให้รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันเลิกกัน เว้นแต่กรณีที่เป็นการแปลงสภาพกิจการบางส่วนของรัฐวิสาหกิจ การดำเนินการกับรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป ให้เป็นไปตามกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น

ให้นำความในมาตรา ๓๑ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับกับการจดทะเบียนบริษัทตามวรรคหนึ่งด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ในวันที่จดทะเบียนบริษัท ให้บรรดากิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจตามรายงานตามมาตรา ๒๖ (๒) ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว โอนไปเป็นของบริษัท หรือเป็นของกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แล้วแต่กรณี

สิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐวิสาหกิจเคยมีอยู่ตามกฎหมายที่ราชพัสดุหรือกฎหมายอื่น ให้บริษัทมีสิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุนั้นต่อไป แต่ต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่กระทรวงการคลังตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

สินทรัพย์ที่โอนให้บริษัทตามวรรคหนึ่ง มิให้รวมถึงที่ดินที่รัฐวิสาหกิจได้มาตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ โดยให้โอนที่ดินดังกล่าวให้แก่กระทรวงการคลัง แต่บริษัทมีสิทธิใช้ที่ดินดังกล่าวเช่นเดียวกับที่ราชพัสดุตามมาตรา ๒๖

ในกรณีที่กระทรวงการคลังมีภาระผูกพันในการค้ำประกันหนี้ที่โอนไปเป็นของบริษัท ให้บริษัทเสียค่าธรรมเนียมการค้ำประกันให้แก่กระทรวงการคลังตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๔ ในระหว่างที่กระทรวงการคลังยังมิได้กระจายหุ้นตามหมวด ๔ มิให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ในส่วนที่ว่าด้วยจำนวนผู้ถือหุ้นและจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะพึงถือไว้ได้มาใช้บังคับ และให้ถือว่าความเห็นของกระทรวงการคลังอันเกี่ยวกับบริษัทนั้นเป็นมติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น

ความเห็นของกระทรวงการคลังตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๕ ในวันที่จดทะเบียนบริษัท ให้บรรดาพนักงานของรัฐวิสาหกิจตามข้อเสนอแนะตามรายงานตามมาตรา ๒๖ (๓) ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว เป็นลูกจ้างของบริษัท

ให้พนักงานตามวรรคหนึ่ง ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์อื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิม และให้ถือว่าอายุการทำงานของพนักงานดังกล่าวในรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นอายุการทำงานในบริษัท โดยไม่ถือว่าการเปลี่ยนสภาพจากรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นบริษัทนั้นเป็นการเลิกจ้าง

ให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานของรัฐวิสาหกิจเดิมที่แปลงสภาพเป็นบริษัทยังคงอยู่ต่อไป โดยให้บริษัทมีฐานะเป็นนายจ้างร่วมกับรัฐวิสาหกิจเดิมหรือแทนรัฐวิสาหกิจเดิมแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่มีการแปลงสภาพได้ทำนิติกรรมให้บุคคลอื่นดำเนินกิจการใดโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ ที่มีอยู่ในขณะนั้น และมีใช่เป็นการให้บริการตามปกติ ให้นิติกรรมนั้นมีผลต่อไปจนกว่าจะหมดอายุตามที่กำหนดไว้ในนิติกรรมนั้น แต่รายได้ที่ได้จากการนั้นให้นำส่งกระทรวงการคลังตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๗ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีซึ่งกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจก่อนที่จะแปลงสภาพหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เกิดประโยชน์แก่รัฐ จนกว่าบริษัทนั้นจะสิ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ

หมวด ๔ การกระจายหุ้น

มาตรา ๓๘ เมื่อจะดำเนินการกระจายหุ้นของบริษัท ให้คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้งคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงของกระทรวงที่รัฐมนตรีมีอำนาจกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทนั้น เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้บริหารของบริษัท และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญในด้านตลาดหุ้น ด้านการเงิน หรือด้านกิจการหรือการดำเนินการของบริษัท เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับแก่กรรมการตามมาตรา ๓๘ โดยอนุโลม เว้นแต่ข้อห้ามเรื่องการถือหุ้นในบริษัทตามมาตรา ๒๑ (๑) มิให้ใช้บังคับกับผู้บริหารของบริษัท

มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นและช่วงราคาหุ้น สำหรับการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นและช่วงราคาหุ้น สำหรับการเสนอขายหุ้นต่อ
นักลงทุนสถาบันภายในประเทศ และนักลงทุนสถาบันต่างประเทศ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นและช่วงราคาหุ้น สำหรับการเสนอขายหุ้น
ให้แก่พนักงานของบริษัท

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นนอกจากกรณีตาม (๑) (๒) และ (๓)

(๕) กำกับดูแลให้การขายหุ้นแก่ผู้ร่วมงานหรือดำเนินการเป็นไปโดยเปิดกว้าง และ
มีการแข่งขันจากผู้สนใจร่วมทุน หากบริษัทประสงค์จะหาผู้ร่วมงานหรือดำเนินการในการประกอบ
กิจการของบริษัท

มาตรา ๔๐ หลักเกณฑ์การกระจายหุ้นตามมาตรา ๓๙ (๑) ต้องสอดคล้องกับ
หลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) การกระจายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไป ให้ใช้กระบวนการสุ่มเลือกโดยวิธีการ
จัดสรรที่มีผลให้ผู้จองซื้อหุ้นจำนวนน้อยมีสิทธิที่จะได้รับการจัดสรรหุ้นก่อน หรือวิธีการจัดสรรอื่น
ที่ให้ความสำคัญแก่ผู้จองซื้อหุ้นรายย่อย และต้องกำหนดระยะเวลาในการจองซื้อหุ้นไว้อย่างเพียงพอ

(๒) การกระจายหุ้นให้แก่ลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์หรือของสถาบันการเงินอื่น ผู้มี
อุปการคุณ หรือบุคคลอื่นใด ให้ใช้กระบวนการเดียวกับ (๑)

ในกรณีที่ในการกระจายหุ้นครั้งแรกยังไม่ถึงจำนวนสูงสุดที่จะพึงกระจายได้ตาม
มาตรา ๒๒ (๓) การกระจายหุ้นครั้งต่อ ๆ ไป ถ้าเป็นการกระจายหุ้นให้แก่ประชาชน บริษัทต้อง
ดำเนินการตามหลักการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทจะแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ไม่ต้องมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ เพื่อปฏิบัติหน้าที่
ตามที่คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทมอบหมายก็ได้

มาตรา ๔๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุม
ของคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท
แต่งตั้ง โดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทเสนอหลักเกณฑ์การกระจายหุ้น
ครั้งแรกต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแล้ว
ให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๒๒ วรรคห้า และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

มาตรา ๔๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นตามมาตรา ๔๓ แล้ว ให้บริษัทดำเนินการกระจายหุ้นต่อไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

ให้คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทตรวจสอบและรายงานผลการกระจายหุ้นของบริษัทตามวรรคหนึ่ง ต่อคณะกรรมการนโยบายและคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเมื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายเปิดเผยรายงานดังกล่าวตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๒๒ วรรคห้า

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ใดถือหุ้นของบริษัทเกินร้อยละห้าของทุนจดทะเบียนของบริษัทนั้น เว้นแต่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ร่วมงานหรือดำเนินการตามมาตรา ๓๙ (๕) หรือผู้ถือหุ้นอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๔๖ บริษัทที่แปลงสภาพเพียงเพื่อการแปลงสภาพ หากประสงค์จะกระจายหุ้นในภายหลัง ให้ดำเนินการตามหมวด ๓ และหมวด ๔ โดยอนุโลม

มาตรา ๔๗ การขายหุ้นของบริษัทหรือการไม่ซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทจนมีผลให้สัดส่วนขั้นต่ำที่รัฐพึงถือหุ้นในบริษัทได้ตามมาตรา ๒๒ (๓) เปลี่ยนแปลงไป ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี แต่ถ้การเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลทำให้บริษัทพ้นจากความเป็นรัฐวิสาหกิจ ให้กระทรวงการคลังและบริษัทร่วมกันดำเนินการตามหมวด ๓ และหมวด ๔ โดยอนุโลม

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดจงใจให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๗) อันเป็นเท็จ เพื่อให้ตนได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท หรือคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ กรรมการในคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท หรือคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทผู้ใด ไม่แจ้งการมีส่วนได้เสียของตนหรือเข้าร่วมประชุมพิจารณาเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสียตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๑ พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินการใด ๆ ที่กระทำไปโดยชอบตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ แต่การใดที่จะต้องดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายดังกล่าวให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๔ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว หากบรรดาบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจใด ไม่ว่าจะได้มีการกระจายหุ้นในบริษัทให้แก่บุคคลอื่นไปแล้วหรือไม่ก็ตาม มีอำนาจหรือสิทธิพิเศษตามมาตรา ๗ ให้อำนาจและสิทธิพิเศษดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุดลงเมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่จะได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้อำนาจหรือสิทธิพิเศษใดเป็นอำนาจหรือสิทธิพิเศษที่บริษัทหรือบริษัทมหาชนจำกัดยังคงมีอยู่ต่อไปได้

อำนาจและสิทธิพิเศษที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้สิ้นสุดลงเมื่อบริษัทนั้นสิ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๕๓ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ให้นำมาตรา ๘ และมาตรา ๓๓ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ และให้นำมาตรา ๙ และหมวด ๔ การกระจายหุ้น มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดดังกล่าวที่ยังไม่ได้มีการกระจายหุ้นในบริษัทให้แก่บุคคลอื่นด้วย

มาตรา ๕๔ พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีการตรากฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจและสิทธิพิเศษตามมาตรา ๗ หรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการตามมาตรา ๒๗

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๒๒๓๗/

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๗๖๓๗ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. (นายโสภณ สุภาพงษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มาพิจารณา ก่อนรับหลักการ และได้ส่งคืนร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวพร้อมทั้งข้อสังเกตกลับไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในกำหนดเวลา นั้น

ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้มีมติให้ชะลอการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. (นายโสภณ สุภาพงษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไว้ก่อน เป็นเวลา ๔๕ วัน เพื่อรอพิจารณาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรัตน์ อติแพทย์)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒